

Katarina Ohnjec
Igor Gruić
Dinko Vuleta

REZULTATI HRVATSKIH RUKOMETNIH REPREZENTACIJA - POKAZATELJ TRENUTNOG STANJA

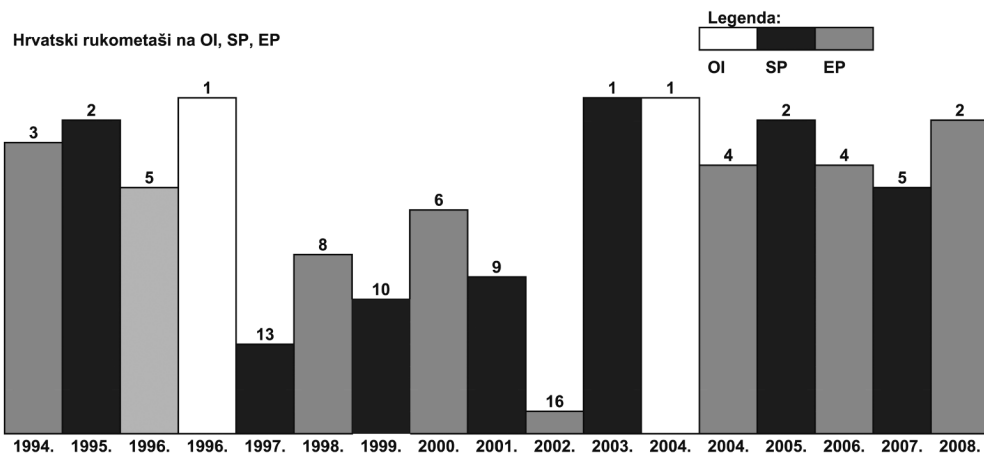
1. UVOD

Rukomet je jedan od najrasprostranjenijih sportskih igara s loptom u suvremenom društvu. Njime se bavi najmlađa populacija u obliku mini rukometa, u nešto manjoj mjeri, rekreativci svih naraštaja u posebno organiziranim natjecanjima dvoranskog rukometa i rukometu na pijesku, te vrhunski sportaši sudionici državnih i nacionalnih natjecanja. Od prvih organiziranih oblika djelovanja 1930. godine, pa do 1950. u Hrvatskoj se isključivo igrao tzv. “veliki rukomet”, na nogometnom igralištu sa jedanaest igrača sa svake strane. 1950. godine pojavljuje se “mali rukomet” čija osnovna obilježja egzistiraju i u današnjoj igri koja se naziva samo rukomet. Od svoje pojave do danas u procesu razvoja svih sportova i unapređenju sportskih dostignuća došlo je do brojnih modifikacija pa tako i u području rukometne igre u gotovo svim segmentima: od podloge (asfaltna igrališta, dvoranski parket, posebna gumena masa) preko pravila pa do tehničko-taktičkog djelovanja igrača u obrambenim i napadačkim formacijama i dr..

Hrvatski rukometni savez, utemeljen 1941. godine, krovna je institucija zadužena za organizaciju i funkcioniranje svih rukometnih reprezentativnih selekcija te državnog prvenstva u svim dobnim kategorijama. Trenutno postojeća natjecanja pod vodstvom saveza su : I. i II. (sjever, zapad i jug) liga za seniore, te natjecanja na državnoj razini za mlađe dobne kategorije (kadeti/kadetkinje – rođeni 1990. i mlađe, mlađi kadeti/kadetkinje – rođeni 1992. godine i mlađi, dječaci/ djevojčice – rođeni 1996. godine i mlađi).

Rezultati na najvišim razinama natjecanja (europska, svjetska prvenstva, te olimpijske igre) koje postižu pripadnici hrvatskih nacionalnih selekcija u rukometu pokazatelji su trenutnog stanja rukometnog sporta u vrhunskom obliku. U ovom radu prikazan je pregled postignutih rezultata nacionalnih rukometnih selekcija od najmlađih, kadeta, preko juniora i seniora u muškoj i ženskoj kategoriji. Rezultatski dominantno razdoblje za hrvatski (muški) rukomet započinje 1994. godine osvajanjem brončane medalje na Europskom prvenstvu u Portugalu stoga je ta godina i u ovom radu uzeta kao polazišna točka za prikaz rezultata do ove godine.

2. REZULTATI MUŠKIH NACIONALNIH SELEKCIJA

Prikaz 1. Hrvatska muška seniorska rukometna reprezentacije na velikim natjecanjima

Hrvatska muška seniorska rukometna reprezentacija u posljednjih dvanaest godina kontinuirano se pojavljuje na svim velikim natjecanjima, a u posljednjih sedam godina na istima postiže vodeće rezultate (Prikaz 1). Nakon osvajanja zlatnog odličja na Olimpijskim igrama 1996. uslijedio je lagani pad rezultata, no od Svjetskog zlata 2003. hrvatski muški rukomet dominira na europskoj i svjetskoj rukometnoj sceni.

Tablica 1. Hrvatska muška juniorska i kadetska rukometna reprezentacija na europskim prvenstvima

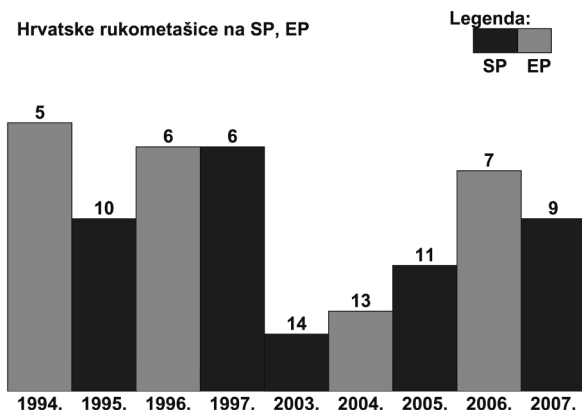
EUROPSKA PRVENSTVA					
JUNIORSKA muška rep. Hrvatske			KADETSKA muška rep. Hrvatske		
god.	Država	Plasman Hrvatske	god.	Država	Plasman Hrvatske
			1994.	Izrael	/
1996.	Rumunjska	5	1997.	Estonija	/
1998.	Austrija	6	1999.	Portugal	7
2000.	Grčka	8	2001.	Luksemburg	9
2002.	Poljska	11	2003.	Slovačka	11
2004.	Latvija	/	2004.	Beograd	2
2006.	Austrija	7	2006.	Estonija	1

Tablica 2. Hrvatska muška juniorska i kadetska rukometna reprezentacija na svjetskim prvenstvima

SVJETSKA PRVENSTVA					
JUNIORSKA muška rep. Hrvatske			KADETSKA muška rep. Hrvatske		
god.	Država	Plasman Hrvatske	god.	Država	Plasman Hrvatske
1995.	Argentina	/			
1997.	Turska	10			
1999.	Qatar	11			
2001.	Švicarska	9			
2003.	Brazil	5			
2005.	Mađarska	/	2005.	Qatar	3
2007.	Makedonija	4	2007.	Bahrein	2

Juniori (20 godina starosti) te kadeti (18 godina starosti) uglavnom su se plasirali na sva europska i svjetska prvenstava održana od 1994. godine do danas. Rezultati kadeta u posljednje četiri godine ukazuju na veliku mogućnost nastavka dominacije hrvatskog rukometa u vrhunskim (seniorskim) okvirima. Postupci selekcije, odnosno odabira talentiranih mladih rukometaša, te rad sa istima odvija se na vrlo kvalitetnoj razini. Takav pristup poželjno je zadržati i dalje kako bi mladi rukometaši svoje specifične rukometne sposobnosti mogli razviti do vrhunskih razmjera i u seniorskoj kategoriji.

3. REZULTATI ŽENSKIH NACIONALNIH SELEKCIJA

Prikaz 2. Hrvatska ženska seniorska rukometna reprezentacije na velikim natjecanjima

Hrvatski ženski rukomet već je duže razdoblje u rezultatskoj krizi. U posljednjih 14 godina najveći pad dogodio se u šestogodišnjim razdoblju od 1997. do 2003. godine kada nije izborni nijedan nastup na vrhunskim natjecanjima. Progresivni porast rezultata zabilježen je nakon 2003. godine, no to je još uvijek daleko od razine za odličja na europskim i svjetskim turnirima. U promatranom razdoblju nije ostvaren nije jedan plasman na olimpijske igre. Postojeće stanje signal je za prijeko potrebne promjene u svim segmentima rada na području ženskog rukometa.

Mehanizmi financiranja ženskog rukometa predstavljaju jedan od glavnih ograničavajućih čimbenika uspješnosti hrvatskog ženskog rukometa na velikim natjecanjima. Oni su rezultanta međuodnosa:

- trendova rezultata na međunarodnoj sceni (OI, SP, EP),
- angažmana vrhunskih trenera u klubovima nositeljima kvalitete I. nacionalne lige dominantno u seniorskom uzrastu, a manje u mlađim dobnim kategorijama (škola rukometa, kadetkinje, juniorke),
- organizacije i sinhronizacije rada s mlađim dobnim kategorijama na državnoj razini, ali i unutarnje organizacije pojedinih klubova velikog selekcijskog potencijala,
- motivacije svih čimbenika uspješnosti u tehnologiji “proizvodnje” kvalitete (igračice, treneri, sponzori, gledateljstvo i sl.).

Tablica 3. Hrvatska ženska juniorska i kadetska rukometna reprezentacija na europskim prvenstvima

EUROPSKA PRVENSTVA					
JUNIORSKA ženska rep. Hrvatske			KADETSKA ženska rep. Hrvatske		
god.	Država	Plasman Hrvatske	god.	Država	Plasman Hrvatske
			1994.	Litva	11
1996.	Poljska	/	1997.	Austrija	/
1998.	Slovačka	10	1999.	Njemačka	5
2000.	Francuska	3	2001.	Turska	4
2002.	Finska	/	2003.	Rusija	5
2004.	Češka	5	2005.	Austrija	6
2007.	Turska	/	2007.	Slovačka	10

Tablica 4. Hrvatska ženska juniorska rukometna reprezentacija na svjetskim prvenstvima

SVJETSKA PRVENSTVA		
JUNIORSKA ženska rep. Hrvatske		
god.	Država	Plasman Hrvatske
1997.	Obala Bjelokosti	/
1999.	Kina	/
2001.	Mađarska	10
2003.	Makedonija	4
2005.	Češka	7

Periodičnim pojavljivanjem na velikim natjecanjima u juniorskoj (19 godina) i kadetskoj (17 godina) kategoriji nisu ostvareni zapaženiji rezultati.

Uvjeti za rad u mlađim dobnim skupinama su nedostatni pa ograničavaju sustavni rad na državnoj razini, a time se selekcijski potencijal raspršuje. U zatvorenom krugu nedostatne financijske i materijalne podrške iz istih derivirane nedostatne motivacije/interesa te ljudskog (igračkog/trenerskog) “kapitala”, inicijalni entuzijazam i volonterizam pojedinaca nije moguće inkorporirati u nikakav sustav ili konstrukt koji bi usmjerio isti k postizanju napretka/rezultata. U ženskom rukometu ovaj problem nadilazi partikularizam koji je karakterističan za muški rukomet, te poprima generalna obilježja.

Edukacija stručnog kadra u ukupnom sustavu rada treba doći do izražaja u punom smislu riječi u trenutku kada organizacijski zalet HRS-a i inicijativa vezana za licenciranje trenera prerastu s deklarativne razine u potpunu praktičnu provedbu. Trenutni trendovi ukazuju na vrlo intenzivne pozitivne pomake koji se odražavaju između ostalih i u organizaciji rukometnih kampova za sve mlađe dobne skupine u muškoj i ženskoj kategoriji te u masovnosti odaziva na stručnim seminarima za rukometne trenere (prosječno 400 sudionika u posljednjim godinama).

4. ZAKLJUČAK

Postignuti rezultati predstavljaju finalni produkt cijelog sustava organiziranog, planiranog i programiranog mehanizma rada u čije je funkcioniranje uključen veliki broj sastavnica. U prvom redu to su sami sportaši (rukometaši/ice), zatim rukometni klubovi, stručni stožer odnosno treneri i njegovi suradnici, Hrvatski rukometni savez i dr.

U muškoj konkurenciji, reprezentacija Hrvatske nameće i postavlja trendove igre na vrhunskoj razini, dok se u ženskoj konkurenciji povremeno naslućuje približavanje elitnom rukometu, a dominacija i njezin kontinuitet za sada su još uvijek nedostižni.

5. LITERATURA

1. EHF (2006). *EHF Youth Handball Convention*, Vienna: 17. - 19. studeni 2006.
2. Flander, M. (ur.) (1986.) *Razvoj rukometa u Hrvatskoj* (od prvih početaka do 1985. godine). Zagreb: Hrvatski rukometni savez.
3. <http://www.hrs.hr/natj.php> (skinuto s mreže 1. travnja 2008.)
4. Vuleta, D., Mihić, T. (2001.) *Stanje i perspektive zagrebačkog sporta - Rukomet*. U D. Milanović (ur.), Zbornik stručnog skupa: "Stanje i perspektive zagrebačkog sporta", Zagreb, 23.- 24. veljače 2001. (str. 285-292). Zagreb: Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu.